

DANIËL KROL

ZOON, WAAR BEN JE?

Hoe de vermissing van Yoran
een zoektocht voor velen werd

LEESFRAGMENT

DANIËL KROL

ZOON, WAAR BEN JE?

Hoe de vermissing van Yoran
een zoektocht voor velen werd

ZOON, WAAR BEN JE?

© 2026, Daniël Krol

Uitgave: maart 2026

Omslagontwerp en binnenwerk: Jore ontwerp

Foto Daniël, Mirjam en Thirza Krol: Sofie van Maastricht

Foto Yoran Krol: Vandenberg-ID

Druk: Wilco B.V.

Uitgeverij Triple Boeken, Aalten

www.tripleboeken.nl

info@tripleboeken.nl

www.gebrokengoud.nl

www.zoonwaarbenje.nl

ISBN: 9789083574028

NUR: 749 – rouwverwerking

Alle rechten voorbehouden.

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK

Voor mijn dochter,
die ondanks alles
– en dan meen ik ook echt alles –
altijd weer een weg door deze storm weet te vinden.
Ik hou van je en ik bewonder je moed en kracht.

Voor mijn vrouw,
die in deze enorme storm het overzicht behoudt
– met behulp van gezond verstand en lijstjes –
en zo ons manke gezin door de storm heenloodst.
Je bent mijn alles. Zonder jou was ik verdwaald.

Voor mijn zoon,
aan wie ik nog elke dag vraag:
‘Zoon, waar ben je?’
Ik weet dat ik je weer ga zien,
maar ik wil je nú in mijn armen houden.
Ik zou je over je blonde haren aaien
en zeggen hoeveel ik van je hou.
Ik kan me een leven zonder jou niet voorstellen.

Inhoud

Aanbeveling Jan van den Bosch 9

Aanbeveling Gerdine Blom 11

Voorwoord Manu Keirse 13

Inleiding 15

Proloog 19

1. Alles ademt kerst 25
2. 'Dit is niet goed' 35
3. Bibberend tegen de verwarming 51
4. Waar zijn we in beland? 69
5. Nieuwe vragen doemen op 85
6. Te zwaar, te groot, te pijnlijk 103
7. Een vriend van velen 111
8. Is het gek dat ik nu niet huil? 127
9. Wat deed je op de brug? 133
10. Ga ik nieuwe dingen horen? 153
11. Ik voel me een buitenstaander 169
12. Wanneer zie ik je weer? 181
13. 'De lamp móet vanavond branden' 195

Interlude 211

14. 'Help ons onze zoon en broer te vinden' 215
15. 'Ik noem jullie vrienden' 245
16. Van rouwen krijg je het koud 263

17. Bouwen aan een leven dat verdergaat 273
18. De puzzel is niet af 291
19. Ook hier is het gemis groot 301
20. Stekels en peperkorrels 311
21. Wat heb ik gemist? 321
22. Een klein paadje 331
23. Rouwbrein 337
24. Ik rouw omdat ik van hem hou 347
25. Sta op en schitter! 353

Epiloog 359

Nawoord 361

Slotwoorden en dankwoord 363

Eindnoten 368

Aanbeveling

Jan van den Bosch

Ik heb het voorrecht gehad Mirjam en Daniël twee keer te mogen interviewen voor televisie. Die gesprekken hebben diepe indruk op mij gemaakt. Maar niets had mij voorbereid op de intensiteit en zeggingskracht van dit boek. Waar het interviewkader onvermijdelijk grenzen stelt aan wat gezegd kan worden, biedt dit boek ruimte aan alles wat in woorden bijna niet te vangen is: het rauwe gemis, de ontwrichting, de hoop, de wanhoop en de liefde die blijft.

Tijdens de interviews zag ik ouders die, ondanks alles, met waardigheid en openheid spraken over het ondenkbare, maar vooral hun onwankelbaar vertrouwen in God, met alle vragen. In dit boek worden die vragen met eerlijkheid verdiept en verrijkt. Als lezer word je meegenomen in de gedachten en gevoelens van twee liefhebbende ouders en een zus die Yoran nog elke seconde, elke minuut, elk uur zo missen. Maar er is ook de diepdoorleefde zekerheid dat Yoran bij God is Thuisgekomen. De gelaagdheid van het boek: ‘Zoon, waar ben je?’ heeft mij diep ontroerd en geraakt en dat zal voor iedere lezer zo zijn.

Dit is geen boek dat je ‘even’ leest. Het vraagt om stilte, om aandacht en om meeleven. Tegelijk biedt het herkenning en troost. Voor mensen die zelf door een rouwproces gaan na verlies geeft dit boek zoveel steun. Het laat zien dat gevoelens van verwarring, boosheid, schuld en hoop naast elkaar mogen bestaan. Voor lezers die zelf geen dergelijk verlies hebben meegemaakt, opent het boek een venster naar het gemis van anderen en vergroot het vermogen tot echte empathie.

Ik beveel dit boek dan ook zeer warm aan. Het is een indringend, moedig en liefdevol getuigenis dat nog lang blijft resoneren, ver voorbij de laatste bladzijde.

Jan van den Bosch

TV Presentator Hour of Power & Thuis

Aanbeveling

Gerdine Blom

Vier paar stappen

telt mijn hart.

Mijn hoofd telt drie,

het verwacht.

Het is onbeschrijfelijk in welke rauwe realiteit je terechtkomt als je kind plotseling van je wordt afgescheurd. En toch beschrijven Yorans ouders en zijn zus het tot in de meest kwetsbare details.

‘Vier paar stappen, telt mijn hart...’ is een fragment uit één van de ontroerende gedichten die dit boek rijk is. Gedichten die deel uitmaken van het grotere verhaal, waar je als lezer in wordt meegenomen zodat het lijkt of je er zelf bij bent. Als Yorans vader een paar dagen na de vermissing een lunch klaarmaakt voor zijn gezin, smeert hij automatisch vier broodjes in plaats van drie. Het verdriet van de nieuwe realiteit overvalt hem en als lezer voel je de pijn.

Waar is Yoran? Wat is er gebeurd? Op aangrijpende wijze beschrijven zijn ouders en zus hun zoektocht, de angst die in hen omgaat en de hoop waar ze zich aan vastklampen. Wat staat er op Yorans computer? Wat ligt er in zijn kluisje? Terwijl de politie en speciale eenheden door blijven zoeken en meer dan tweeduizend mensen zich aanmelden om mee te helpen, beseft Yorans moeder dat ze ten diepste niet wil dat zijn lichaam gevonden wordt. Het enige wat ze wil is dat hij via de achterdeur binnen komt stappen.

Behalve Yorans fiets en jas ontbreekt ieder spoor. Tegen beter weten in laten zijn ouders elke nacht de lamp branden en doen ze de knip niet op de deur. Toch bereiden ze ook een herdenkingsdienst voor. En een optie op een graf, mocht het alsnog een begrafenis worden.

Op één of andere manier blijft Yorans familie staande, midden in de storm die door hun leven raast. De hoop die ze hebben, is stevig verankerd en er is geen sprake van wanhoop. Het verhaal dat ze delen is krachtig en troostrijk en gaat ten diepste over liefde en geloof. Daarom is het ook als lezer draaglijk, bemoedigend zelfs. In het oog van de storm klampt Yorans familie zich vast aan elkaar en aan God. Daar, op die plek, is iets wonderlijks gaande. Het is een heilige plaats van ontmoeting. En in het oog van de storm is het windstil.

Gerdine Blom-Bouwman

Gerdine is getrouwd met Maarten en moeder van negen kinderen, van wie er één in de hemel is. Het gezinsleven van de familie Blom is sinds een paar jaar op tv te volgen. Gerdine werkt als psycholoog en is auteur van het boek 'Als de hemel openscheurt'.

Voorwoord

Manu Keirse

Rouw kan een leven lang duren.

Op één moment kan je leven en dat van je familie veranderen. Je kind verdwijnt in het oneindige en je blijft eenzaam achter. Eenzaam, ook al ben je voortdurend omringd door heel veel mensen. Ze doen er alles aan om je te helpen, maar ze hebben ook geen sluitende antwoorden op wat je beleeft.

Wanneer kun je aan je rouwproces beginnen als je kind is vermist? Je vermoedt en weet ergens wel wat er is gebeurd, maar het wordt niet bevestigd. Je blijft op zoek naar een tastbaar teken, naar een overleden lichaam, maar dat wordt niet gevonden. Je blijft hopen dat je kind plots weer opdaagt.

Rouwarbeid begint met een eerste taak: het onder ogen zien van de werkelijkheid van je verlies. Maar wat is die werkelijkheid als iemand wordt vermist? Is het voor altijd? Of mag je toch op een bepaald moment een verlossend antwoord vinden op je vele vragen. Verlossend? Soms kan een noodlottig bericht een opluchting betekenen, omdat het antwoorden geeft op enkele van de vele vragen.

Je kunt pas aan je rouwarbeid beginnen als je iets van die werkelijkheid van het verdwijnen kan bevatten. Wat is er gebeurd? Waarom is het gebeurd? Wat is er door zijn hoofd gegaan in die laatste momenten? Heeft hij dan niet aan ons gedacht? Waarom hebben wij het niet voorzien? De vele waarom-vragen doen je in cirkels

rondraaien en je komt nauwelijks vooruit. Tot je antwoorden vindt in jezelf; antwoorden die je helpen om een stap vooruit te zetten.

Dit boek beschrijft de worsteling van ouders, een gezin en een familie om een uitweg te vinden uit dit doolhof van onbeantwoorde vragen. Ook al is het moeilijk om houvast te vinden wanneer je op zoveel vragen geen duidelijke antwoorden krijgt, gewoon omdat de antwoorden er niet zijn, toch kan deze zoektocht naar houvast een steun betekenen voor mensen die gelijkaardige verliezen meemaken.

Daniël laat je binnen in een voor veel mensen onbekende wereld. De deuren die worden geopend naar de intimiteit van het verdriet laten licht schijnen in de duisternis, waarin je onverwacht bent terechtgekomen. Het is een uitnodiging om een eind mee te wandelen op die eenzame tocht. Families die soortgelijke ervaringen meemaken zullen er erkenning en wellicht ook troost in vinden. Anderen, iedereen in de samenleving, die van betekenis willen zijn voor mensen in gemis en verdriet kunnen er inspiratie vinden om te werken aan verbondenheid in de crisismomenten van het leven.

Manu Keirse

Emeritus hoogleraar

Faculteit geneeskunde KU Leuven

*Auteur van het standaardwerk 'Helpen bij verdriet en verlies'
en vele andere boeken over rouw.*

Inleiding

Langs het snelstromende water van de rivier de Merwede staan een man, een vrouw en hun dochter. Hun handen diep in de zakken gestoken. De mutsen en sjaals benadrukken hoe koud het is. De wapperende haren van de vrouw laten zien dat er een briesje staat. Niet dat het hard waait, maar het maakt dat het kouder voelt dan het is. Ze hebben laarzen aan; de man, de vrouw en hun dochter. De grond van de uiterwaarden is nog zompig van het water. De rivier is dit seizoen namelijk opvallend vaak buiten haar oevers getreden. Alsof ze iets te verbergen heeft of iets niet prijs wil geven. Dat kan ook.

De oplettende kijker ziet niet alleen de kou van de buitenlucht. Hij ziet ook de kou in hun ogen, alsof de kou van binnenuit komt. Nu de oplettende kijker goed kijkt, ziet hij ook sporen over de gelaten. Er zijn diepe groeven zichtbaar. Achtergelaten groeven door de stormen van het leven. Tekeningen van de vele tranen die daar omlaag zijn gestroomd.

De man, de vrouw en hun dochter richten hun blik over het eindeloze water naar het midden van de brug. Daar waar twee witte bogen bij elkaar samenkomen, hoog boven het water. Het lijken net enorme handen die de brug boven het water uittillen. Wat ze zien, zijn echter niet die twee bogen een kilometer verderop. Wat ze zien, speelt zich vier weken terug in de tijd af, in het donker van de nacht. Een storm ontbrandt in het diepst van een jonge ziel. Net zestien jaar oud. Hoe die storm tot stand is gekomen? Waarom juist op dat moment? Waarom op die plek? Het zijn slechts enkele van de vele vragen die door de storm ontketend worden, terwijl de bijbehorende

antwoorden worden opgeslokt door het water.

De storm heeft zich niet beperkt tot de jonge ziel. Sinds vier weken stormt het ook in de zielen van deze man en vrouw. En in de ziel van hun dochter. Het stormt ook in de zielen van zoveel mensen die deze jonge ziel zo liefhebben. Soms lijkt het alsof de storm wat in kracht afneemt om vervolgens – op de meest verwachte en onverwachte momenten – hun hele ziel weer binnenstebuiten te keren.

Er zijn anderen die het vergelijken met een aardbeving, of met een vulkaanuitbarsting. En – eerlijk is eerlijk – dat zijn ook treffende metaforen. Alles wat een beeld is van een allesverwoestende natuurkracht is te vergelijken met dát wat zich in zoveel zielen afspeelt. En toch slaan deze – en andere metaforen – de plank volledig mis. Alsof verdriet te meten is met iets anders, laat staan met ander verdriet. Het verdriet dat de man draagt, moet hij zelf dragen. Zo is dat ook voor de vrouw en hun dochter. En voor al die andere zielen. Iedere ziel moet zijn eigen weg zoeken door de storm. Of aardbeving, of vulkaanuitbarsting. Deze zielen hebben het vaak over een storm. Wellicht komt dat omdat het letterlijk stormde toen hun ziel binnenstebuiten werd gekeerd. Een storm van ongekende dimensies. Alles ontwrichtend, niet te temmen en niet te ontvluchten. Het is rouw. Het is rauw.

‘Dat laatste moment is niet onze zoon,’ zegt de vrouw. ‘Er zijn zestien hele mooie jaren aan voorafgegaan.’

‘Ja, zestien mooie jaren. Laten we vooral daaraan denken,’ beaamt de man. ‘Maar het liefst zou ik hem in mijn armen nemen.’

De rouwende man en vrouw en hun dochter keren hun rug naar de brug. De brug blijft echter in hun zichtveld. Overal waar ze gaan, zien ze de brug. Of liever gezegd, zien ze de jonge ziel die vier weken geleden – in het donker – eenzaam en radeloos de brug opfietste, niet in staat om de storm te temmen. ‘Zoon, waar ben je?’ zegt de man en veegt een traan weg onder het oog van de vrouw. Op het

eerste gezicht lijkt het een teder en liefdevol gebaar. Wat verwacht je anders van een stel in een situatie als deze? De oplettende kijker heeft echter iets bijzonders kunnen waarnemen. Nét voor de man de traan wiste. Een zonnestraal, die door het dikke wolkendek brak, vulde de traan met licht.

Het verhaal dat op het punt staat te worden ontvouwd, lijkt gebouwd te zijn op tranen. Tranen die al gehuild zijn of die niet gehuild konden worden. Zelfs op tranen die nog moeten wellen. De waarheid is echter dat je – als je écht oplet – op veel momenten een enkele zonnestraal kunt zien doorbreken die de tranen vult met licht. Soms is het licht bijna niet te ontwaren en een enkele keer is het een explosie van licht. Feit blijft dat de storm in volle omvang door de levens van deze man, vrouw en hun dochter raast. Feit is ook dat er momenten zijn waarop het licht – steeds een beetje meer – begint door te breken.

Loop mee met dit gebroken gezin. Dit gezin dat op zoek gaat naar een weg door puinhopen die de storm achterlaat. Op zoek naar licht, op zoek naar antwoorden. Op zoek naar hun zoon. Loop oplettend mee en aanschouw de kleine uitbarstingen van hoop die licht schijnen in de donkerste tranen die gehuild kunnen worden.

TIJDLOOS

Vanaf een beeld van wat ooit was
Met heldere ogen en open lach
Kijk je me indringend aan
Verborgen, geborgen achter doorzichtig glas

Een kader omringt het onbekende eind
Nog niet zichtbaar, niet dichtbij
Achteloos jouw blik gericht
Op een tijd die enkel later schijnt

Het licht dat schijnt in de donkere nacht
Weerspiegelt jouw beeld diep in mijn hart
Verstilt de foto tot tijdloos beeld
Tot het weerzien op die Hoopvolle dag

Proloog

‘Yoran, kijk me eens aan.’

Geen reactie. Stuurs zit hij naast me. Ik in de ene hoek en hij in de andere hoek van de bank in mijn werkkamer. Er hangt een spanning in de ruimte. Een spanning die alleen door stilte verteld kan worden. Hij zit daar; armen over elkaar. Blik stuurs naar voren. Ik zie aan hem dat hij baalt van de situatie, net als ik. Was het anders gelopen als ik thuis was gebleven? Gehaast had ik na het avondeten het huis verlaten voor een vergadering. Alleen tijdens het eten heb ik Yoran even gezien, al spraken we elkaar toen ook niet echt. Hij was pas laat thuis van huiswerkbegeleiding. Sinds een paar weken gaat hij daar twee keer per week naartoe.

Tot aan 4 havo hoefde Yoran nooit écht iets voor school te doen. Leren gaat hem makkelijk af en de opdrachten die hij in moet leveren maakt hij met gemak. Sinds dit jaar gaat het minder makkelijk. Hij lijkt daarin op mij. Mijn schoolcarrière verliep op dezelfde manier. Ik heb 4 havo over moeten doen. Net als Yoran kostte het mij moeite om het leren in dat jaar onder de knie te krijgen. Als ik – of Mirjam – hem probeer te helpen met schoolwerk, ontploft de situatie vaak al snel. Daarom besloten we huiswerkbegeleiding in te schakelen. Yoran had er – logischerwijs – geen zin in, zeker ook omdat hij door de begeleiding minder uren kon werken. Maar al snel zag hij in dat het hem echt hielp. Aangezien wij hem niet meer op zijn huiswerk hoefden te wijzen, deed het ook de sfeer in huis goed.

We zijn al vaker op deze plek geweest. En dan doel ik niet op deze plek in ons huis. Ik bedoel de plek waar een patstelling ontstaat. De

plek waar we allebei niet meer af lijken te kunnen wijken van het pad dat we zijn ingeslagen. Het gebeurt niet vaak, maar zo af en toe zijn we elkaar helemaal kwijt. Terwijl we recht tegenover elkaar staan, bewegen we steeds verder van elkaar vandaan. Meestal draait het erop uit dat we besluiten om het conflict even te laten liggen en het een tijdje later alsnog uit te praten, al zijn er ook genoeg situaties geweest waar het van uitpraten niet meer is gekomen.

Ik probeer het nu anders aan te vliegen. ‘Lieverd, ik baal enorm voor je dat het werkstuk weg is. Je hebt het ook wel heel rigoureuus van je computer verwijderd,’ – argh... ik hoop niet dat hij dat als verwijt voelt – ‘maar ik wil dat je weet dat ik je wil helpen met het opnieuw maken van je werkstuk.’ Even draait hij zijn hoofd een beetje naar me toe. Zie ik een traan glinsteren in zijn ooghoek?

‘Je had niet thuis hoeven komen,’ zegt hij met een licht bevende stem.

‘Ja, dat moest ik wel. Het is belangrijker om hier te zijn dan bij welke vergadering dan ook.’

Eerder had ik al een paar gemiste oproepen van Mirjam gehad. Of eerlijker, ik had niet opgenomen. Toen mijn telefoon voor de vierde keer in korte tijd overging, heb ik toch maar opgenomen.

Snel sprak ik de agenda door om aan te geven waar volgens mij echt even over moest worden gesproken en vijf minuten later stapte ik – na een uur van huis geweest te zijn – weer naar binnen. De ijzige sfeer was niet te missen toen ik via de achterdeur ons huis binnenstapte. Mirjam vertelde me kort hoe Yoran uit pure frustratie zijn werkstuk van de computer had verwijderd en vervolgens ook de digitale prullenbak had geleegd. Een opmerking van Mirjam over het werkstuk was hem in het verkeerde keelgat geschoten en in een waas had hij alles verwijderd.

‘Lieverd, ik hou van je en ik wil je helpen. Zeg me wat ik voor je kan doen.’ Ik schuif naar hem toe en geef hem een aai over zijn hoofd. Dat had ik beter niet kunnen doen. Het is voor hem erg

belangrijk hoe zijn blonde coupe is gestyled. Een look die eruitziet alsof je vader je net een ‘aai over de bol’ heeft gegeven, past daar niet bij.

In gedachten ben ik ineens acht jaar terug. Een smal en steil bergpad in Tirol, Oostenrijk. Met boze stappen loopt Yoran voor me door het bos. We hebben net een confrontatie gehad. Hij wilde niet verder. De wandeling was niet leuk. Het was te warm en hij was er helemaal klaar mee. Met zijn armen over elkaar was hij op een bankje gaan zitten. Niets hielp om hem in beweging te krijgen. Zoete, zelvende woorden niet, net zomin als een dwingende toon. Zelfs het vooruitzicht van een heerlijke kop warme chocomel met slagroom in de berghut waar we naartoe wandelden, kreeg hem niet in beweging. Uit pure frustratie had ik hem aan zijn rugzak op zijn benen getild, een paar stappen naar voren geduwd en toegesnauwd dat hij moest blijven lopen. ‘De wegen zijn smal en gevaarlijk. Naast je is een afgrond, dus ik wil dat je voorzichtig loopt, anders val je er nog in. En nu lopen en geen gedonder meer!’ beet ik hem op afgemeten toon toe.

Hij loopt, maar daar is ook alles mee gezegd. Alles aan hem laat zien dat hij er geen zin in heeft. Tot we van het ene op het andere moment het bos uit zijn. Het pad wordt uitdagender dan het al was en er moet meer geklommen en geklauterd worden. Uit het niets begint hij vrolijk te praten. Niets doet meer terugdenken aan de confrontatie van een paar minuten geleden. Als we een goed uur later genieten van een kop *heiße Schoko mit Sahne* kom ik kort terug op de aanvaring eerder op het bospad. ‘Sorry dat ik boos werd. Ik vind het moeilijk om niet boos te worden als je dwars reageert.’

Hij kijkt me aan. Ik geef hem een aai over zijn bol. We weten allebei niet wat we er verder nog over moeten zeggen. ‘Ga maar lekker spelen,’ zeg ik tegen hem. Samen met zijn zus loopt hij – lachend en

dollend – naar de plek waar wat speelgoed voor kinderen ligt. Hij lijkt het voorval alweer te zijn vergeten. Ik pak Mirjams hand. ‘Ik weet niet zo goed hoe ik hem anders weer in beweging had moeten krijgen,’ zeg ik.

‘Ik baal er ook van dat ik het werkstuk heb weggegooid.’

Yoran doorbreekt mijn gepieker en haalt me terug naar het hier en nu. Nu is hij geen acht meer, maar een opgroeiende tiener van bijna zestien. Ik kijk hem aan en realiseer me hoe groot hij al is. De afgelopen maanden is hij vaak in de plaatselijke crossfithal te vinden. Zijn schouders tonen dat het geen lichte gewichten zijn die hij daar heft. Ook zijn kaaklijn wordt strakker en er ontstaat een smal snorretje boven zijn lip.

Onze ogen ontmoeten elkaar en ik realiseer me hoeveel ik van hem hou. Ik zeg het niet, want nog geen twee minuten geleden heb ik dat ook al gezegd. ‘Kom hier,’ zeg ik en ik trek hem naar me toe. ‘We gaan kijken hoe we toch iets moois kunnen maken van dat werkstuk.’ Er branden tranen in mijn ogen, maar net als Yoran laat ik ze niet naar buiten komen.

‘Het is sowieso goed dat ik thuis ben, want dan kunnen we nog even nadenken over de taart die ik voor je verjaardag ga maken.’

WIE (WIL DAT) NIET?

De maand roept
dat het feest is.
Kaarten wensen
je gezegend
en lichtjes branden
van plezier.

Tafels vol met heerlijk eten
worden leeggegeten
en leeg achtergelaten.
Het is het seizoen van
buitensporig genieten.

Van veel
en meer dan veel.
Niet weinig,
maar veel wijn.

Het is een spel,
netjes opgevoerd
door wie dat willen
en wie
(wil dat)
niet.

Wie wil ziet
wellende tranen
in opgemaakte ogen
die nog lang niet
zullen drogen.

Ik leg een arm om je heen
om jouw scheuren
en jouw tranen.
Jouw butsen en blaren.
De arm vertelt jou:
je bent niet alleen.

1. Alles ademt kerst

ZATERDAG 23 DECEMBER 2023, 16.00 - 19.10

Alles ademt kerst. Er hangen lichtjes, er branden haardvuurtjes – nagebootst met elektrische lichtvlammetjes – en op verschillende plekken hangt kerstdecoratie. Hier was ik ook wel even aan toe. Het échte kerstgevoel heb ik tot nu toe gemist. We hebben lichtjes opgehangen in de kerstboom – waar mooi ingepakte cadeautjes voor Thirza en Yoran onder liggen –, de voortuin is versierd en ik heb het menu voor het kerstdiner al bijna rond. Maar écht het gevoel dat kerst bijna losbarst, dat heb ik nog niet.

‘Hier zitten jullie dus.’

Esther wijst de plek aan waar ik morgenavond met een aantal andere mannen zal zitten. De looproute voor de gasten is versierd met verschillende kersttafereeltjes die we zojuist met verschillende vrijwilligers hebben klaargezet. Allemaal hebben we losse taken uitgevoerd. Daarom lopen we nu met zijn allen nog even een rondje om te zien wat het resultaat is van alle inspanningen.

De weken in aanloop naar kerst zijn druk en hectisch geweest. Zowel op mijn werk, thuis, als in de kerk waren er een hoop zaken die me bezighielden. Ik wil er niet over klagen. Het zijn allemaal mooie dingen om mee bezig te zijn, maar het zijn er wel veel. Daardoor heb ik me nog niet echt kunnen voorbereiden op het spektakel dat we nu aan het opbouwen zijn. Omdat Mirjam en ik vandaag niet veel te doen hadden, besloten we op het laatste moment mee te helpen met opbouwen. Morgenavond – kerstavond – heb ik ook nog een kleine rol, maar eerlijk gezegd weet ik niet precies wat er

van me wordt verwacht. Weken geleden hebben Luna en Esther me al gevraagd of ik op kerstavond mee wil helpen. Zonder door te vragen wat er precies van me verwacht wordt, heb ik ja gezegd. Het document dat ik vervolgens kreeg, heb ik nog niet door kunnen nemen.

Ik hou van kerst. Niet alleen vanwege de gezelligheid en het eten, maar ook omdat er mensen naar de kerk komen die doorgaans niet zo heel vaak, of soms zelfs nooit, een voet binnen een kerk zetten. Het is mooi om mensen kennis te laten maken met het échte verhaal achter kerst.

‘Daniël, hier zitten jullie dus. Jij en de andere grijze, wijze mannen van het oudstenteam.’

Om me heen wordt wat gelachen. Ik zit in het oudstenteam – zo wordt het team genoemd dat leidinggeeft – van deze kerk en daar worden nog wel eens woordspelletjes mee gemaakt. Ik lach een beetje en laat het gebeuren.

‘Maar morgen mogen jullie niet te wijs doen, want Jezus zit bij jullie en zal lastige vragen stellen waar jullie geen antwoord op hebben. Op jullie vragen heeft Jezus wel antwoord. Je moet dus nog wel even nadenken over welke vragen je kunt stellen...’

Knikkend wacht ik op de volgende grap die dit keer uit een andere hoek komt dan ik verwacht: ‘Je bent morgen dus wel grijs,’ zegt Mirjam, mijn eigen vrouw, die de bal voor open doel inkoopt, ‘maar niet zo heel erg wijs.’

Onze gezinnen komen elkaar vaak tegen. We gaan naar dezelfde kerk, dezelfde camping en Luna is een goede vriendin van onze dochter Thirza. Luna is ook leiding van de tienergroep waar Yoran, onze zoon, met veel plezier naartoe gaat en Esther was dat de voorbije jaren. Thirza en Yoran voelen zich beiden op hun gemak bij Esther en het is meer dan eens voorgekomen dat ze haar vroegen om voor grotere of kleinere problemen te bidden.

Al geïnend verplaatst de groep zich door de gangen richting de

aula. Zo komen we langs alle tafereeltjes die zijn opgebouwd. De bezoekers van de kerstnachtdienst hebben – voordat ze in de aula aankomen waar de kerstnachtdienst gehouden zal worden – het hele ‘leven van Jezus’ al voorbij zien komen. En wij nu dus ook. De geboorte van Jezus komt voorbij, de bruiloft in Kapernaüm – er is een echt wijnvat geregeld waarin op een slimme manier van water wijn gemaakt wordt –, er zijn Romeinse soldaten, herauten en natuurlijk ontbreekt de kerststal ook niet. Het is een indrukwekkend geheel geworden dat Esther en Luna met behulp van vele vrijwilligers hebben weten op te bouwen.

We lopen naar het laatste tafereel. Aan het eind van een lange, donkere gang staat een leeg kruis, uitgelicht door een spotlicht dat erachter staat. Misschien is het gek om met kerst een beeld van het kruis van Goede Vrijdag te gebruiken, maar het past in het geheel. Net als de bezoekers die morgenavond door deze gang zullen lopen, worden we gevraagd om in stilte door de gang te lopen, onze ogen op het kruis gericht. Het is een overbodige opmerking. Omdat de gang zo donker is en het kruis zo prachtig wordt uitgelicht, kun je niet anders dan naar het kruis kijken. Een leeg kruis. De eigenlijke reden dat Jezus naar de aarde kwam. Uit een grote geluidsbox klinkt een hartslag die steeds trager slaat. De klank van het doordringende ‘boem-boem’ echoot in mijn oren en maakt me stil. Iédereen is stil. Er worden geen grappen meer gemaakt. Het voelt als een sereen en heilig moment en ik ben me niet meer bewust van de mensen om mij heen. Ik zie alleen het kruis. Ik vóel alleen het kruis. Het is alsof ik erbij ben op het moment dat Jezus zo’n tweeduizend jaar geleden werd gekruisigd.

Stap voor stap onderga ik deze stille tocht van veertig meter die voelt als een pelgrimage van vele kilometers. Met elke stap die ik zet, voelt het moment indrukwekkender. De hartslag is al even gestopt – de laatste meters naar het kruis loop ik in volledige stilte – als teken dat het einde van Jezus’ leven is aangebroken. Zou

Verder lezen? Dit boek is verkrijgbaar via de webshop op www.tripleboeken.nl en in de (christelijke) boekhandel.

Zie ook onze andere uitgaven op de website.

Zoon, waar ben je? • Daniël Krol | www.gebrokengoud.nl
ISBN 9789083574028 | 368 pagina's | Paperback met fotokatren | € 24,95

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK